

[Madsen-Mygdal.]

tatorisk Myndighed til at raade over hele Landets Importhandel. Dette er Forslagets faktiske Indhold.

Jeg tør nok sige, at af en Afviklingslov at være — og en Afvikling var det, der var Enighed om, det var det, der blev paabudt ved Loven af 30. Maj —, som Afviklingslov betragtet tror jeg nok, jeg tør sige, at dette Lovforslag er et højst mærkeligt Aktstykke.

Der staar vel, at Ministeren kan forhandle med Rigsdagens Valutaudvalg, med Nationalbanken og med en Bestyrelse, bestaaende af Erhvervsrepræsentanter; men jeg tror ikke, at det er værd at overvurdere disse Forhandlingers Betydning, thi det er Ministeren, der giver Forskrifterne for Indførselen fra Udlandet, og Ministerens Myndighed er altomfattende. Ingen Varer er undtaget, alt er underkastet Ministerens Afgørelse. Her er aldeles ikke Tale om nogen Friliste. Ja, Ministeren udtalte, at han haabede og troede, der kunde blive en Friliste, at han maaske kunde udvide denne Friliste. Men i Forslaget staar der ikke noget derom, og det faktiske er, at hvis Rigsdagen vedtager denne Lov, har den for de første halvandet Aar fraskrevet sig al Indflydelse paa det for Landet saa livsvigtige Omraade, som Udenrigshandelen er, og saa har den lagt hele Importen fra A til Z i Hænderne paa en Diktator, nemlig Forslagsstilleren, som er Handelsministeren selv. Ja, det er ikke blot Handelen, men i Virkeligheden hele det producerende Erhvervsliv, hvis Trivsel i høj Grad afhænger af, at Handelen kan fungere saa naturligt som muligt. Hele Erhvervslivet vil ved en saadan Lovs Vedtagelse fuldstændig være prisgivet Handelsministerens Fordogt-befindende.

§ 3 giver ikke blot Handelsministeren Ret til at bestemme, hvilke Varer der kan indføres, men ogsaa Ret til at centralisere Indkøbet af enkelte vigtige Varer. Hvad betyder disse seks Ord, der ser saa uskyldige ud? Ja, jeg tør sige, at hvis Rigsdagen vedtager denne Bestemmelse, saa er det en af de vigtigste og mest skæbnesvangre Afgørelser, der nogen Sinde er truffet i den danske Rigsdag. De betyder jo, at Ministeren faar fri Adgang til at socialisere saa meget eller saa lidt af Handelen i

Danmark, ogsaa af det producerende Erhvervsliv, som han til enhver Tid maatte ønske. Hvad betyder „enkelte særligt vigtige Varer“? Ja, det er kun Handelsministeren, som skal træffe Afgørelsen deraf. Har Rigsdagen vedtaget denne Lov, kan det være alle Varer, og der er, hvis denne Bestemmelse ophøjes til Lov, intet Handelsomraade, der kan være sikret mod Statsdrift eller mod Statsstyre, og det frie Initiativ, den frie og den ansvarlige Handelsvirksomhed, kan, naar som helst Handelsministeren ønsker det, kvæles og erstattes med en centraliseret og monopoliseret Statshandel, udøvet af et handelsministerielt Kontorstyre. Jeg tror, det er lige dristigt nok, naar det som Begrundelse for dette Forslags Nødvendighed er blevet fremhævet — det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen har ofte fremhævet det, og jeg tror ogsaa Handelsministeren —, at det var nødvendigt, for at Erhvervslivet og navnlig Handelen kunde faa Arbejdsro, at man vedtog noget saadant gældende for 1½ Aar. Mon det virkelig kan kaldes Arbejdsro, hvis vi faar en Tilstand, hvor Handelsvirksomheden og hele det producerende Erhvervsliv bliver prisgivet en enkelt Mands Fordogt-befindende, gøres afhængig af Handelsministerens personlige eller politiske Sympatier eller Antipatier, de mange Paavirkninger, Handelsministeren vil komme ud for, de mange tilfældige Paavirkninger, som hans Person vil blive Genstand for? Jeg tør sige, at hvis de Bestemmelser, der findes i §§ 3—4, bliver ophøjet til Lov, saa vil vi her i Danmark have indført et Tvangsstyre for al vor Udenrigshandel, som der ikke findes noget Sidestykke til i noget andet Land, naar lige Rusland undtages. Til Gengæld maa det saa erkendes, at dette System er i nøje Overensstemmelse med de russiske Metoder. Hvis den højtærede Handelsminister kan faa Rigsdagens Tilslutning til dette Forslag, vil Ministeren gaa over i Historien som Danmarks første Folkekommisær for Udenrigshandelen; hans Magt og hans Myndighed vil ikke være ringere end den, hans russiske Kollega har, og jeg tror heller ikke, den Skade, han vil forvolde, vil staa tilbage for den, der forvoldes i Rusland.

Hvilke Muligheder den højtærede Handelsminister har for at gennemføre dette